

Cilt/Volume: 4

Sayı/Issue: 2

Aralık/December 2015

BÜEFAD

BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

Uluslararası Hakemli Dergi

BARTIN UNIVERSITY
JOURNAL
OF FACULTY OF
EDUCATION

International Refereed Journal

ISSN 1308-7177

2015-4

2

BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

BARTIN UNIVERSITY JOURNAL OF FACULTY OF EDUCATION

ISSN:1308-7177

ULUSLARARASI HAKEMLİ DERGİ / INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL

Cilt/Volume: 4, Sayı/Issue: 2, Aralık/December 2015

Sahibi

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Adına
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ (Dekan)

Editör

Yrd. Doç. Dr. Sedat Balyemez

Alan Editörleri

Prof. Dr. Çetin SEMERCİ
Doç. Dr. Necati HIRÇA
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK
Yrd. Doç. Dr. Ayla ÇETİN DİNDAR
Yrd. Doç. Dr. F. Gizem KARAOĞLAN YILMAZ
Yrd. Doç. Dr. Gülsün ŞAHAN
Yrd. Doç. Dr. Harun ER
Yrd. Doç. Dr. Neslihan USTA
Yrd. Doç. Dr. Sinem TARHAN
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK
Yrd. Doç. Dr. Süreyya GENÇ
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA

Yabancı Dil Sorumlusu

Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN

Yayıma Hazırlık

Arş. Gör. Arzu ÇEVİK
Arş. Gör. Ömer KEMİKSİZ

Sekretarya

Arş. Gör. Hasan Basri KANSIZOĞLU

Teknik Sorumlular

Yrd. Doç. Dr. Ramazan YILMAZ
Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI

İletişim

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi
74100 BARTIN – TÜRKİYE
e-posta: bufad@bartin.edu.tr
Tel: +90 378 223 54 59

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (BÜEFAD), yılda iki kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

Owner

On Behalf of Bartın University Faculty of Education
Prof. Firdevs GUNES (Dean)

Editor

Asst. Prof. Sedat Balyemez

Field Editors

Prof. Cetin SEMERCİ
Assoc. Prof. Necati HIRCA
Assoc. Prof. Nuriye SEMERCİ
Asst. Prof. Ayse Derya ISIK
Asst. Prof. Ayla CETIN DINDAR
Asst. Prof. F. Gizem KARAOGLAN YILMAZ
Asst. Prof. Gulsun SAHAN
Asst. Prof. Harun ER
Asst. Prof. Neslihan USTA
Asst. Prof. Sinem TARHAN
Asst. Prof. Suleyman Erkam SULAK
Asst. Prof. Sureyya GENC
Asst. Prof. Yilmaz KARA

Foreign Language Specialist

Asst. Prof. Ozge GUN

Preparing for Publication

RA. Arzu CEVIK
RA. Omer KEMIKSIZ

Secretary

RA. Hasan Basri KANSIZOGLU

Technical Assistants

Asst. Prof. Ramazan YILMAZ
RA. Baris CUKURBASIS

Contact

Bartın University Faculty of Education
74100 BARTIN – TURKEY
e-mail: bufad@bartin.edu.tr
Tel: +90 378 223 54 59

Bartın University Journal of Faculty of Education (BUJFED) is a international refereed journal that is published two times a year. The responsibility lies with the authors of papers.

Kapak: Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI – Öğr. Gör. Hüseyin UYSAL

Dizin / İndeks

ULAKBİM Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı, EBSCOHOST, Index Copernicus, Proquest Education Journals Database, Modern Language Association, Citefactor, The Directory of Research Journal Indexing, Open Academic Journal Index, Ulrich's Periodicals Directory

YAYIN DANIŞMA KURULU / EDITORIAL ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Hayati AKYOL	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin ALKAN	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Sebahattin ARIBAŞ	Adıyaman Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet ARIKAN	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Safure BULUT	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Recai DOĞAN	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN	Trakya Üniversitesi
Prof. Dr. Bilgin Ünal İBRET	Kastamonu Üniversitesi
Prof. Dr. Ramazan KAPLAN	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. Firdevs KARAHAN	Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Aziz KILINÇ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet KIRKILIÇ	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Murat ÖZBAY	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet SABAN	Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Çetin SEMERCİ	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. M. Fatih TAŞAR	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Yavuz TAŞKESENİGİL	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Cemal TOSUN	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Selahattin TURAN	Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mimar TÜRKKAHRAMAN	Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Selma YEL	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Bahri ATA	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Eyyup COŞKUN	Mustafa Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Erol DURAN	Uşak Üniversitesi
Doç. Dr. Tolga GÜYER	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Emine KOLAÇ	Anadolu Üniversitesi
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ	Bartın Üniversitesi
Doç. Dr. Sabri SİDEKLİ	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Çavuş ŞAHİN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Neşe TERTEMİZ	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Kubilay YAZICI	Niğde Üniversitesi

BU SAYININ HAKEMLERİ / REFEREES OF THIS ISSUE

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. Çetin SEMERCİ	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim BİLGİN	Mustafa Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. Nergüz BULUT SERİN	Lefke Avrupa Üniversitesi
Doç. Dr. Adnan KARADÜZ	Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Ali Osman ALAKUŞ	Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşe OKVURAN	Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Başaran GENÇDOĞAN	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Berna CANTÜRK GÜNHAN	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Cemal TOSUN	Bartın Üniversitesi
Doç. Dr. Cihan ÖZDEMİR	Yunus Emre Enstitüsü
Doç. Dr. Çiğdem KILIÇ	Mersin Üniversitesi
Doç. Dr. Deniz Beste ÇEVİK KILIÇ	Balıkesir Üniversitesi
Doç. Dr. Duygu Piji KÜÇÜK	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Erdal TATAR	Mustafa Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Fatma ŞAŞMAZ ÖREN	Celal Bayar Üniversitesi
Doç. Dr. Fatime BALKAN KIYICI	Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Gizem SAYGILI	Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Gökhan DEMİRCİOĞLU	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Gülsen ÜNVER	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. H. Elif DAĞLIOĞLU	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Hünkâr KORKMAZ	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Kasım YILDIRIM	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Altan KURNAZ	Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Barış HORZUM	Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa BAŞARAN	Bozok Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa KURT	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Oğuzhan KILDAN	Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Ömer ADIGÜZEL	Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Salih Zeki GENÇ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Sevgi KINGİR	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Soner Mehmet ÖZDEMİR	Kırıkkale Üniversitesi
Doç. Dr. Şebnem Kandil İNGEÇ	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Tazegül DEMİR ATALAY	Kafkas Üniversitesi
Doç. Dr. Tolga ERDOĞAN	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Tolga KABACA	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Türkay Nuri TOK	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Yavuz ERİŞEN	Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Yusuf CERİT	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Yücel ÖKSÜZ	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Zarife SEÇER	Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ahmet YIKMIŞ	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Aslıhan OSMANOĞLU	Trakya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ayla ÇETİN DİNDAR	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Aynur PALA	Celal Bayar Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Bekir Necati ALTIN	Niğde Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Emrullah YILMAZ	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Erol BARIN	Hacettepe Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Esen ERSOY	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Esin ERGÜN	Karabük Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Cansel KADIOĞLU	Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gülce COŞKUN ŞENTÜRK	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gürcan UZAL	Namık Kemal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gürsoy MERİÇ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. F. Gizem KARAOĞLAN YILMAZ	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hülya KUTU	Kilis 7 Aralık Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin EŞ	Sinop Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. İlker CIRIK	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. İlknur GÜVEN	Marmara Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Kemal Zeki ZORBAZ	Mustafa Kemal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Kemalettin PARLAK	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. M. Hülya ÜNAL KARAGÜVEN	Marmara Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mehmet BİLGİN	Çukurova Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mustafa KALE	Gazi Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Onur CESUR	Maltepe Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Neslihan BAY	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Neslihan USTA	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Nurhan ÖZTÜRK GEREN	Sinop Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ramazan YILMAZ	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ramazan YİRCİ	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sadet MALTEPE	Balıkesir Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Safiye ASLAN	Aksaray Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sedef CANBAZOĞLU BİLİCİ	Aksaray Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Seçil Eda KARTAL	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sefa DÜNDAR	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sema SOYDAN	Mevlana Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sema SULAK	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sevan NART	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sibel SADİ YILMAZ	Kafkas Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sinem TARHAN	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Songül GİREN	Aksaray Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Süleyman GÖKSOY	Düzce Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Şenay YAPICI	Amasya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Tuncay Yavuz ÖZDEMİR	Fırat Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Yasemin KIYMAZ	Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz TONBUL	Ege Üniversitesi
Öğr. Gör. Dr. Özge ELİÇİN	Uludağ Üniversitesi
Dr. Hayriye Tuğba ÖZTÜRK	Ankara Üniversitesi

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Firdevs GÜNEŞ		
Başlık ve Zihni Yönlendirme <i>Title and Guiding Mind</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000131232	290-305
Belgin BAL İNCEBACAK		
Müzedede Drama: Heykel ve İmgelem Kavramı <i>Drama at the Museum: The Concept of Sculpture and Imagination</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000222	306-318
Özgür EROĞLU		
Eğitim Fakültesi Mezunu Müzik Öğretmenlerinin Armoni Bilgi ve Becerilerine İlişkin Görüşleri <i>Faculty of Education Graduate Music Teachers' Opinions on their Harmony Knowledge and Skills</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000143436	319-330
Yeliz ÇELEN		
İlköğretim Öğretmenlerinin Matematiğe Yönelik Tutumlarının Öğretmen Özellikleri Açısından İncelenmesi <i>Review of Primary School Teachers' Attitude towards Mathematics in the Framework of their Teaching Features</i>	Doi: 10.14686/buefad.01263	331-343
Melike YAVUZ TOPALOĞLU - Fatime BALKAN KIYICI		
Fen Bilimleri Programlarının Karşılaştırılması: Türkiye ve Avustralya <i>Comparison of Science Curriculum: Turkey and Australia</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000266	344-363
Cafer ÇARKIT – Adnan KARADÜZ		
Ortaokul Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Bağlamında Yazma Becerisi Öğretimi Üzerine Öğretmen Görüşleri <i>Teachers' Perceptions in Teaching Writing Skills in the Context of Middle School Authorship and Writing Skills Course</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000137223	364-381
Oğuz DİLMAÇ – Cihan İNANÇ		
Sınıf Öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Öz Yeterlik Düzeyleri <i>The Self-Sufficiency Levels of Classroom Teachers about Visual Arts Course</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000254	382-400
Ayşe Belgin AKSOY – Hurşide Kübra ÖZKAN		
Çocukların Bilişsel Tempoları İle Sosyal Problem Çözme Becerilerinin Bazı Demografik Özellikler Açısından İncelenmesi (Kırklareli İl Merkezi Örnekleme) <i>Examination of Children's Cognitive Tempo and Social Problem-Solving Skills Regarding Some Demographic Characteristics (A Sample Study of Kırklareli City Centre)</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000136006	401-417
Feyza GÜN – Hilal BÜYÜKGÖZE		
Araştırma Görevlilerinin Bireysel Gelişim İnişiyatifinde Özyeterliğin Rolü <i>The Role of Self-Efficacy on Personal Growth Initiative among Research Assistants</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000139086	418-432

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Ali KIRKSEKİZ - Mehmet UYSAL – Onur İŞBULAN - Özcan Erkan AKGÜN		
Mübin KIYICI – Mehmet Barış HORZUM		
Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Derslerine Eleştirel Bir Bakış: Problemler, Beklentiler ve Çözüm Önerileri <i>A Critical View to School Experience and Application of Teaching Courses: Problems, Expectations and Solution Suggestions</i>		433-451
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000250	
F. Ceyda ÇINARDAL - Levent ÇINARDAL – Binali ÇATAK		
Mesleki Müzik Eğitimi Veren Yükseköğretim Kurumlarındaki Öğrencilerin Eleştirel Düşünme Eğilimleri <i>Critical Thinking Tendency of Students at Higher Education Institutions Providing Professional Music Education</i>		452-465
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000240	
Güngör KESKİNKILIÇ YUMUŞAK		
Öğretmen Adaylarının Yansıtıcı Düşünme Eğilimleri Ve Mesleğe Yönelik Tutumları <i>Reflective Thinking Tendencies of Preservice Teachers and their Attitudes towards the Teaching Profession</i>		466-481
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000206	
Ensar AYDIN - Süleyman Erkam SULAK		
Sınıf Öğretmeni Adaylarının “Değer” Kavramına Yönelik Metafor Algıları <i>Metaphor Perception of Prospective Primary School Teachers for “Value” Concept</i>		482-500
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000148420	
Abdullah Çağrı BİBER – Ziya ARGÜN		
Matematik Öğretmen Adaylarının Tek ve İki Değişkenli Fonksiyonlarda Limit Konusunda Sahip Oldukları Kavram Bilgileri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi <i>The Relations Between Concept Knowledge Related to the Limits Concepts in One and Two Variables Functions of Mathematics Teachers Candidates</i>		501-515
	Doi: 10.14686/buefad.26967	
Arzu ÖZYÜREK – Fatih AKÇA		
Zihinsel Yetersizliği Olan Çocukların Oyuncak Profillerinin İncelenmesi <i>An Examination of the Toy Profiles of the Children with Mental Deficiency</i>		516-529
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000142122	
Aysun DOĞUTAŞ		
Cultural Intelligence Level of Turkish Teacher Candidates in Globalized World <i>Küreselleşen Dünyada Türk Öğretmen Adaylarının Kültürel Zekâ Seviyeleri</i>		530-547
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000131990	
Ali SICAK – Mehmet BAŞÖREN		
Ortaöğretim Öğrencilerinin Akademik Motivasyonlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi (Bartın Örneği) <i>An Investigation of High School Students Academic Motivation in Related to Various Variables (Bartın Samples)</i>		548-560
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000239	
Songül GİREN – Emre DURAK		
Okul Öncesi Öğretmenlerinin Oyuncak Kavramına İlişkin Metaforik Algıları <i>Early Childhood Education Teachers’ Metaphors about Toy Concept</i>		561-575
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000143590	
Erdal TATAR		
Bir Kimyasal Problem Çözme Tekniği: Stokiyometrik Haritalama <i>A Chemical Problem Solving Technique: Stoichiometric Mapping</i>		576-585
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000138529	

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Yavuz ERİŞEN - Fazilet YAVUZ BİRBEN - Hatun SEVGİ YALIN - Pinar OCAK	
Üstün Yetenekli Çocukları Fark Edebilme ve Destekleme Eğitiminin Öğretmenler Üzerindeki Etkisi <i>The Awareness and Support Training for Gifted Children: The Impact on Teachers</i>	586-602
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000137872	
Ahmet AKIN – Mehmet BAŞÖREN	
Algılanan Empatik Öz-Yeterlik ve Sosyal Öz-Yeterlik Ölçeğinin Türkçe Formunun Geçerlik ve Güvenirliği <i>The Validity and Reliability of Turkish Version of the Perceived Empathic and Social Self-Efficacy Scale</i>	603-610
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000235	
Ercan ATASOY – Neslihan UZUN – Berna AYGÜN	
Dinamik Matematik Yazılımları ile Desteklenmiş Öğrenme Ortamında Öğretmen Adaylarının Teknolojik Pedagojik Alan Bilgilerinin İncelenmesi <i>Investigating Pre-service Teachers' Technological Pedagogical Content knowledge in Learning Environment Supported by Dynamic Mathematics Software</i>	611-633
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000143622	
A. Oğuzhan KILDAN – Berat AHİ	
Okul Öncesi Öğretmenlerinin Bilimsel Çalışmalara Yönelik Okuma Alışkanlıkları <i>Reading Habits of Scientific Studies For Pre-School Teachers</i>	634-650
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000251	
Tuncay CANBULAT - Hadiye KÜÇÜKKARAGÖZ - Fatma ERDOĞAN – Ayşe YEŞİLOĞLU	
Sınıf Öğretmeni Adaylarında Empatik Eğilim Düzeyi ve Geleceğe Dönük Beklenti <i>The Level of Hopelessness and Empathic Tendency of a Group of Class Teacher Candidates</i>	651-665
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000145067	
Nail İLHAN - Yakup DOĞAN – Özge ÇİÇEK	
Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri” Dersindeki Yaşam Temelli Öğretim Uygulamaları <i>Preservice Science Teachers' Context Based Teaching Practices in “Special Teaching Methods” Course</i>	666-681
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000143534	
Rıza SALAR – Ümit TURGUT	
Implementing Differentiated Instruction on Pre-Service Physics Teachers: Agendas <i>Fizik Öğretmen Adaylarına Farklaştırılmış Öğretimin Uygulanması: Ajandalar</i>	682-695
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000136908	
Fadime KOÇ DAMGACI - Yeliz KAYA - Rafet GÜNAY	
David Fetterman’ın Değerlendirme Modeli: Yetkilendirme Değerlendirmesi <i>David Fetterman’s Evaluation Model: Empowerment Evaluation</i>	696-710
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000139306	
Sinem ATIŞ – Mustafa ARSLAN	
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dilsel Becerilerin Gelişimine Etkisi Bakımından Ders Materyallerinin Önem Derecelerinin Analitik Hiyerarşi Süreci (AHS) İle Belirlenmesi <i>Determining the Importance Level of Teaching Materials by Using Analytic Hierarchical Process (AHP) in Terms of Their Influence Over the Development of Language Skills in Teaching Turkish as a Foreign Language</i>	711-726
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000136908	
Gökmen ARSLAN	
Psikolojik İstismar Ölçeği (PiÖ) Geliştirme Çalışması: Ergenlerde Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi <i>Development Psychological Maltreatment Questionnaire (PMQ): Investigating Psychometric Properties in Adolescents</i>	727-738
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000146983	

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Fatma SUSAR KIRMIZI – Ceren SAYGI		
Sınıf Öğretmeni Adaylarının Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Özyeterlik Algıları <i>Elementary Teacher Candidates' Self-Efficacy Perceptions towards Using the Creative Drama Method</i>		739-750
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000144840	
Burçin GÖKKURT – Tuğba ÖRNEK - Fatih HAYAT – Yasin SOYLU		
Öğrencilerin Problem Çözme ve Problem Kurma Becerilerinin Değerlendirilmesi <i>Assessing Students' Problem-Solving and Problem-Posing Skills</i>		751-774
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000145637	
Soner DOĞAN – Celal Teyyar UĞURLU - Orhan KAYA		
Okul Yöneticilerinin Etik Liderlik Davranışlarının Öğretmenlerin Algı ve Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi <i>Evaluation of School Administrators' Ethical Leadership Behaviors According Teachers' Perceptions and Opinions</i>		775-789
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000145818	
Cemil KIRIM – Necati HIRÇA		
Lise Öğrencilerinin Kişisel Hijyen ve Temizlik Alışkanlıklarının Fen Okur-Yazarlığına Göre Değerlendirilmesi <i>The Evaluation of High School Students' Personal Hygiene Habits Based on Science Literacy</i>		790-802
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000138700	

Sınıf Öğretmeni Adaylarının “Değer” Kavramına Yönelik Metafor Algıları *

Ensar AYDIN, Arş. Gör., Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi, eaydin@bartin.edu.tr

Süleyman Erkam SULAK, Yrd. Doç. Dr., Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi, sesulak@bartin.edu.tr

Öz: Bu çalışmanın amacı sınıf öğretmeni adaylarının değer kavramına ilişkin sahip oldukları algıları metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarmaktır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2015-2016 öğretim yılı güz döneminde Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı’nda öğrenim gören 138 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri “Değer.... gibidir/benzer; çünkü,....” cümlesinin tamamlanmasıyla elde edilmiştir. Ham verilerin çözümlenmesinde içerik analizi yöntemi ve Saban (2009) tarafından kullanılan veri analizi yöntemi kullanılmıştır. Verilerin analizinde kodlama ve ayıklama, örnek metafor imgesi derleme, kategori geliştirme, geçerlilik ve güvenilirliği sağlama ve metaforları nicel verilerle aktarma aşamaları takip edilmiştir. Çalışma grubundaki sınıf öğretmeni adayları 79 farklı metafor geliştirmiştir. Bu metaforlar; zorunluluk olarak değer (27), birleştirici ve şekillendirici olarak değer (21), değişken olarak değer (17), mutluluk kaynağı olarak değer (10) ve yol gösterici olarak değer (4) şeklinde sıralanmıştır. Sonuç olarak, geliştirilen metaforların daha çok olumlu anlam taşıdıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmeni adayı, Metafor, Değer

Metaphor Perception of Prospective Primary School Teachers for “Value” Concept

Abstract: The purpose of this study is to investigate prospective primary school teachers’ perception of intrinsic value by using metaphors. This qualitative study applied phenomenology as research method. The sample of study is 138 prospective primary school teachers who study in Department of Primary School Teacher Education, College of Education, Bartın University during 2015-2016 education term. The data is conducted by completing statement of “Value is kind of/like; because....”. Content analysis method and Saban’s (2009) data analysis method is applied to analyze the raw data. The data analysis process included coding and extracting data, compiling a sample metaphor image, developing categories, ensuring validity and reliability and quoting metaphors by statistical data. The participants of the study developed 79 different metaphors. These metaphors are value as an obligation (27), value as unifier and molder (21), value as changeable phenomenon (17), value as source of happiness (10) and value as a guide (4). In conclusion, the participants ascribed good meaning to developed metaphors.

Key Words: Prospective primary school teacher, Metaphor, Value

* 2. Uluslararası Katılımlı Değerler Eğitimi Kongresi’nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

1. GİRİŞ

Günümüzde insan hayatının hemen her alanındaki hızlı gelişmeler toplumları oldukça etkilemektedir. Bu durum, kişiler arası iletişimi, bireyin hayata bakış açısını, bireylerin devletten ve devletlerin bireylerden beklentilerini ciddi şekilde değiştirmiştir. Bu değişimin atıl kalmayacağı ve toplumları birçok alanda olduğu gibi değer yargıları noktasında da giderek etkileyeceği aşikâr bir durumdur.

Değerler, toplum ya da bireyler tarafından benimsenen, sosyal ihtiyaçları karşıladığına inanılan, bireylerin davranışlarını yönlendiren, toplumun devamlılığını ve sosyal bütünlüğü sağlayan doğru ile yanlış ayırmamıza yardım eden ve iyi hayat yaşamamızı sağlayan yargılardır (Balcı ve Yanpar Yelken, 2010; Fidan, 2009; MEB, 2005; Özen, Gülerüz ve Bulut Özen, 2012; Öztürk, 2009; Turan ve Aktan, 2008). Bilim ve teknolojinin hızlı bir şekilde ilerlediği günümüzde birey ve toplumda bencillik, depresyon, çatışma ve kişiler arası iletişim bozukluğu gibi birçok sorun meydana gelmektedir. Bu sorunların giderek toplumları rahatsız etmesi önlenemez hale gelmiş ve bunun nedeninin ise değerlerin yozlaşması ve gelecek nesillere aktarılamaması olarak görülmektedir (Bektaş ve Karadağ, 2013).

Sevgi, saygı, yardımseverlik, hoşgörü, barış, sorumluluk, özgüven, adalet ve vatanseverlik gibi değerler hem bireylerin hem de o bireylerden oluşan toplumun huzuru ve bütünlüğü açısından önemlidir. Toplum veya bireyler tarafından benimsenmiş değerlerin yaşatılması temelde o değerlerin gelecek nesillere aktararak sürdürülmesine bağlıdır. Bu görevi üstlenen paydaşlar arasında en büyük rolü oynayan kurumlardan biri de hiç şüphesiz eğitim kurumlarıdır.

Okul, değerlerin öğretimi ve aktarımında önemli bir yere sahiptir. Değer eğitiminin bizzat uygulayıcısı olan öğretmenler ve öğretmen adayları da okul paydaşının merkezinde olan kişilerdir. Veuglers ve Vedder'e (2003) göre değerler, öğretmenlerin öğrenme ortamını düzenlemesinde, etkinlikleri uygulamada, disiplin uygulamalarında, öğretim strateji, yöntem ve tekniklerinde ve öğrenciye yönelik davranışlarda yer almaktadır (Akt: Balcı ve Yanpar Yelken, 2010). Tüm öğretmenler, doğrudan ya da dolaylı olarak öğrencilerin değerlerle ilgili bilinçlendirilmesinde büyük rol oynamaktadır (Yalar, 2010). Ancak değer eğitiminin ilkokulda başlaması ve bu dönemde bireylere kazandırılacak olan değerlerin sonraki yaşamlarını büyük ölçüde etkileyecek olması, sınıf öğretmenlerini ve sınıf öğretmeni adaylarının sorumluluğunu artırmaktadır.

İlgili alanyazına bakıldığında daha çok öğretmen ve öğretmen adaylarının değerler ve değer eğitimi ile ilgili görüşlerinin alındığı çalışmalara rastlanmaktadır (Altunay ve Yalçınkaya, 2011; Canpolat, Kaya ve Küçüktağ, 2010; Coşkun ve Yıldırım, 2009; Oğuz, 2012; Orhan, 2013; Şahin, 2010; Yazar, 2012; Yıldırım, 2009). Bunun yanında, Balcı ve Yanpar Yelken'in (2010) "İlköğretim Öğretmenlerinin "Değer" Kavramına Yükledikleri Anlamlar" ve Kolaç ve Karadağ'ın (2012) "Türkçe Öğretmeni Adaylarının "Değer" Kavramına Yükledikleri Anlamlar ve Değer Sıralamaları" başlıklı çalışmalarda betimleyici bir yol izlenmiştir. Bektaş ve Karadağ'ın (2013) "İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Yardımlaşma Değerine Yönelik Geliştirdikleri Metaforların İncelenmesi" başlıklı çalışmalarında ise sadece yardımlaşma değerine ilişkin metafor geliştirilmiş ve incelenmiştir.

İlkokul kurumlarının gelecekteki öğretmenleri olacak olan sınıf öğretmeni adaylarının değer kavramı algısını belirleyebilmek için değeri neye benzettiklerini veya nasıl tanımladıklarının öğrenilmesi gerekir.

Metaforlar, bir olgunun veya kavramın anlamlandırılması veya açıklanmasında daha tanıdık ve bilinen terimlerle ifade edilmesi şeklinde değerlendirilmektedir (Arslan ve Bayrakçı,

2006). Saban'a (2009) göre metaforu zihinsel bir model olarak güçlü kılan durum, farklı iki olgudan birinin diğeri gibi olduğunu açık veya örtük bir şekilde belirtmesidir. Bu bağlamda birey, benzeşmeyen farklı kavram veya olgular arasında bir ilişki kurarak, belli bir anlayış biçiminden başka bir anlayış biçimine doğru yönelir.

Forceville'e (2002) göre bir metaforda biri kaynak, diğeri ise hedef kavram olmak üzere iki temel kavram bulunur. Kaynak kavram, hedef kavramı açıklamak için hedef kavramla ortak özelliklerinden yararlanan kavram iken; hedef kavram, açıklanmak istenen kavramdır (Yılmaz, Göçen ve Yılmaz, 2013).

Bilişsel, edebi ve eğitim gibi çeşitli alanlarda kullanılan metaforlar bireylerin algılarını belirlemek için de sıkça kullanılmaktadır (Aydın, 2010; Bektaş, Okur ve Karadağ, 2014; Hacıfazlıoğlu, Karadeniz ve Dalgıç, 2011; Özdemir, 2012; Saban, 2008; Töremen ve Döş, 2009).

Bu çalışmanın amacı, sınıf öğretmeni adaylarının değer kavramına yönelik sahip oldukları algıları metaforlar aracılığıyla incelemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Sınıf öğretmeni adaylarının değer kavramına yönelik sahip oldukları metafor algıları nelerdir?
2. Sınıf öğretmeni adaylarının geliştirdiği metaforlar hangi kavramsal kategoriler altında toplanabilir?
3. Sınıf öğretmeni adaylarının geliştirdiği metaforların sınıf düzeyi ve cinsiyete göre dağılımı nasıldır?

2. YÖNTEM

Bu bölümde sırasıyla araştırmanın modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması ve verilerin analizi ile ilgili bilgiler verilmektedir.

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, sınıf öğretmeni adaylarının değer kavramına yönelik algılarının metaforlar aracılığıyla incelendiği nitel araştırma yöntemlerinden olan olgubilim desenli bir çalışmadır. Olgubilim çalışmalarında odaklanılan olguyu bilen ve bu olguyu ifade edebilecek bireylerin olguya ilişkin bireysel algıları ve bunlara yükledikleri anlamalar tespit edilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

2.2. Çalışma Grubu

Bu çalışma, 2015-2016 öğretim yılının güz döneminde Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören 151 sınıf öğretmeni adayının katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Ancak elde edilen verilerden 13 tanesi eksik bilgi ve geliştirilen metafor için ifade edilen gerekçelerdeki mantıksal hatalardan ötürü çalışmaya dâhil edilmemiştir. Toplamda 138 sınıf öğretmenin verileri çalışmaya katılmıştır. Çalışma grubuna ilişkin bilgiler Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmeni Adaylarının Cinsiyet ve Sınıf Düzeyine Göre Yüzde ve Frekans Dağılımı

Değişken		Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Erkek	27	20
	Kadın	111	80
Sınıf Düzeyi	1.Sınıf	48	35
	2.Sınıf	38	28
	3.Sınıf	25	18
	4.Sınıf	27	19

Tablo 1'e göre araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 27'si (%20) erkek, 111'i (%80) kadın; 48'i (%35) 1. sınıf, 38'i (%28) 2. sınıf, 25'i (%18) 3. sınıf ve 27'si (%19) 4. sınıftır.

2.3. Verilerin Toplanması

Çalışma grubunu oluşturan öğretmen adaylarına uygulama yapılmadan önce, farklı iki kavrama yönelik metafor çalışması örneği sunu şeklinde gösterilmiştir. Metafor geliştirmeye yönelik gerekli bilgilendirmelerden ve öğretmen adaylarının sorularının cevaplandırılmasından sonra uygulamaya geçilmiştir. Uygulama 4 farklı oturumda gerçekleştirilmiştir. Öğretmen adaylarından 25 dakikalık süre içerisinde iyice düşünerek ve özgün bir şekilde "değer" kavramına ilişkin metafor geliştirerek bu metaforun gerekçesini ayrıntılı bir şekilde yazmaları istenmiştir.

Sınıf öğretmeni adaylarının "değer" kavramına yönelik algılarını belirlemek için hazırlanan veri toplama kâğıdında, cinsiyeti ve öğrenim görülen sınıf düzeyini belirlemek için birer soru, "değer" kavramına yönelik metaforları belirlemek için "Değer.... gibidir/benzer" sorusu ve bu metaforların kaynağını belirlemek için "Çünkü...." sorusu olmak üzere toplamda 4 soru yer almaktadır. Öğretmen adaylarından değer kavramına ilişkin sadece bir metafor geliştirmeleri ve bu metaforlarına gerekçe-dayanak sunmaları istenmiştir (Saban, 2009). Veri toplama kâğıdının görünüş ve kapsam geçerliliğini artırmak için nitel araştırma ve sınıf eğitimi alanında ikişer uzmandan görüş alınmıştır.

3.3. Verilerin Analizi

Çalışma grubundaki sınıf öğretmeni adaylarının metafor geliştirmeleri için kullandıkları 138 doküman araştırmanın verilerini oluşturmaktadır. Verilerin çözümlenmesinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Ayrıca, Saban (2009) tarafından sıkça kullanılan veri analizi yönteminden yararlanılmıştır. Bu yöntem beş basamaktan oluşmaktadır: 1. Kodlama ve ayıklama, 2. Örnek metafor imgesi derleme aşaması, 3. Kategori geliştirme aşaması, 4. Geçerlilik ve güvenilirliği sağlama aşaması, 5. Metaforları nicel verilerle aktarma aşaması.

1. *Kodlama ve ayıklama*: Sınıf öğretmeni adaylarından toplanan veriler incelenmiştir. Bir tane metafor geliştirip bunun gerekçesini mantıklı bir şekilde açıklayan veriler seçilmiştir. Toplanan 151 veri kâğıdı içerisinde bu özelliğe sahip 138 veri kâğıdı sıra numarası verilerek, çözümlenme işlemlerinin kolay yürütülebilmesi için bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

2. *Örnek metafor imgesi derleme aşaması*: 138 veri kağıdı metafor ve gerekçeleri şeklinde listelendikten sonra 79 farklı metafor elde edilmiştir. Bu metaforları ve gerekçelerini ifade eden birer örnek sınıf öğretmeni adayı ifadesi seçilmiş ve ayrı bir liste oluşturulmuştur. Bu liste metaforların tekrarlanma sıklığına göre hazırlanmıştır. Verilen metafor gerekçesi ifadelerinin kime ait olduğunu belirlemek amacıyla ifadelerin başına, erkek için "E", kadın için "K", 1. sınıf için "1", 2. sınıf için "2", 3. sınıf için "3", 4. sınıf için "4" ve veri kağıdı sıra numarası sırasıyla eklenerek kodlama yapılmıştır. (Örnek: K.2.11).
3. *Kategori geliştirme aşaması*: Çalışma grubundaki 138 öğretmen adayının geliştirmiş olduğu 79 farklı metafor öncelikle gerekçeleri dikkate alınarak sınıflandırılmıştır. Daha sonra metafor isimleri de dikkate alınarak genel bir sınıflamaya gidilmiştir. Sonuç olarak 5 kategori oluşturulmuştur.
4. *Geçerlilik ve güvenilirliği sağlama aşaması*: Yıldırım ve Şimşek'e (2006) göre nitel araştırmalarda geçerliliği sağlama adına, verilerin toplanmasından sonuçlarına kadar sürecin ayrıntılı bir şekilde açıklanması önemli bir ölçüttür. Bu araştırmada geçerliliği sağlama adına veri analizi süreci ayrıntılı bir şekilde ifade edilmiştir. Bunun yanında güvenilirliğin sağlanması adına kategoriler oluşturulduktan sonra, Sınıf Eğitimi ABD'sinde görev yapan bir uzmana metafor ve gerekçelerinin yazılı olduğu ve kavramsal kategorilerin isimlerinin yazılı olduğu bir kağıt verilmiş ve doldurması istenmiştir. Bütün metaforlar bir kategori ile eşleştirildikten sonra bu veriler araştırmacının eşleştirmeleri ile kıyaslanmıştır. Bu kıyaslama sonucunda "Güvenilirlik= Görüş Birliği / Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı" formülü (Miles ve Huberman, 1994) uygulanmıştır. Sonuç olarak Güvenilirlik= 73 / 73+6= 0.92 olarak hesaplanmıştır. Bu sonuçla, çalışmanın güvenilir olduğunu kanısına varılabilir.
5. *Metaforları nicel verilerle aktarma aşaması*: Elde edilen 79 metafor 5 farklı kavramsal kategoride sınıflandırılmıştır. Verilerin cinsiyete ve sınıf düzeyine göre dağılımları frekans ve toplam değerler verilerek tablolaştırılmıştır.

3. BULGULAR

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan 138 sınıf öğretmeni adayı, değer kavramına ilişkin 79 metafor geliştirmişlerdir. Bu metaforlar 5 kavramsal kategori başlığı altında incelenmiştir. Bu kategoriler; zorunluluk olarak değer, birleştirici ve şekillendirici olarak değer, değişken olarak değer, mutluluk kaynağı olarak değer ve yol gösterici olarak değer şeklinde sıralanmaktadır. Her bir kavramsal kategori başlığı altında metaforlar ve bu metaforların cinsiyet ve sınıf düzeyine göre frekans (f) dağılımları tablolaştırılarak gösterilmektedir. Ayrıca geliştirilen her bir metafor için örnek ifadeler yer verilmiştir. Sınıf öğretmeni adaylarının değer kavramına ilişkin geliştirdikleri metaforlar Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2: Sınıf Öğretmeni Adaylarının Değer Kavramına İlişkin Geliştirdikleri Metaforlar

Metafor	f	Metafor	f	Metafor	f
Köprü	8	Çiçek	2	Fotoğraf Albümü	1
Aile	6	Ev	2	Hamur	1
Ağaç	5	Para	2	Okul	1
Su	4	Makina	1	Süpürge	1
Organ	4	Kalemlik	1	Tırnak	1
Saat	4	Hücre	1	Sosyal Medya	1

Öğretmen	4	İddaa Kuponu	1	Aşk	1
Baba	4	Portakal	1	Platform Ayakkabı	1
Bina Temeli	3	İklim	1	Ayakkabı Bağcığı	1
Altın	3	Yumurta	1	Çay	1
Yemek	3	Makarna	1	Cam	1
Işık	3	Okyanus	1	Tuz	1
Toplum	3	Bukalemun	1	İnsan	1
Anne	3	Makyaj Yapmak	1	Bayram Sabahı	1
Çikolata	2	Kale	1	Derin Dondurucu	1
Terazi	2	Karpuz Kabuğu	1	Durum	1
Tarla	2	Domino Taşı	1	Din	1
Gökkuşluğu	2	Meyve Bahçesi	1	Dürüstlük	1
Güzellik	2	Kırmızı	1	Yumuşatıcı	1
Toprak	2	Güneş	1	Oksijen	1
Kalp	2	Anahtar	1	Ayna	1
Boya Kalemi	2	Atom	1	Oyuncak	1
Tohum	2	Manav	1	Uyku	1
Futbol	2	Çanta	1	İlk Yardım Çantası	1
Gol Atmak	2	Kilim	1	Matruşka Bebek	1
Sanat	2	Endemik Bitki	1	-	
Nefes Almak	2	Çimento	1	-	
TOPLAM					138

Tablo 2’de görüldüğü gibi sınıf öğretmeni adayları değer kavramına ilişkin 79 farklı metafor geliştirmiştir. Bu metaforlardan köprü (8), aile (6), ağaç (5), su (4), organ (4), saat (4), öğretmen (4), baba (4) en çok tekrarlanan metaforlardır. “Zorunluluk olarak değer” kavramsal kategorisindeki metaforlar Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3: Zorunluluk Olarak Değer Kavramsal Kategorisindeki Metaforların Cinsiyete ve Sınıf Düzeyine Göre Dağılımı

Metaforun Adı	Cinsiyet		Sınıf Düzeyi				Toplam (f)
	Erkek (f)	Kadın (f)	1.Sınıf (f)	2.Sınıf (f)	3.Sınıf (f)	4.Sınıf (f)	
Su	1	3	-	2	1	1	4
Bina Temeli	2	1	-	2	-	1	3
Altın	1	2	2	1	-	-	3
Yemek	1	2	1	-	2	-	3
Işık	1	2	3	-	-	-	3
Kalp	-	2	-	-	2	-	2
Boya Kalem	-	2	1	-	-	1	2
Tohum	-	2	2	-	-	-	2
Gol Atmak	2	-	2	-	-	-	2
Sanat	1	1	-	2	-	-	2
Nefes Almak	-	2	1	1	-	-	2
Çiçek	-	2	-	2	-	-	2
Kale	-	1	-	1	-	-	1
Domino Taşı	-	1	-	-	1	-	1
Güneş	-	1	-	-	-	1	1
Anahtar	-	1	-	-	-	1	1
Atom	1	-	-	-	-	1	1
Manav	-	1	-	-	-	1	1
Makina	-	1	-	1	-	-	1
Hücre	-	1	-	1	-	-	1
İddaa Kuponu	1	-	-	-	1	-	1
Hamur	-	1	-	-	1	-	1
Çimento	-	1	-	1	-	-	1
Derin Dondurucu	-	1	-	-	1	-	1

Dürüstlük	-	1	-	-	1	-	1
Oksijen	-	1	-	-	1	-	1
Oyuncak	-	1	-	-	-	1	1
TOPLAM	11	34	12	14	11	8	45

Tablo 3'te görüldüğü gibi, zorunluluk olarak değer kategorisini 27 metafor oluşturmaktadır. Bunlar; su, bina temeli, altın, yemek, ışık, kalp, boya kalemi, tohum, gol atmak, sanat, nefes almak, çiçek, kale, domino taşı, güneş, anahtar, atom, manav, makine, hücre, iddaa kuponu, hamur, çimento, derin dondurucu, dürüstlük, oksijen ve oyuncaktır. Bu metaforların gerekçeleri incelendiğinde; *su* metaforu için E.4.36. "*Çiçek susuz, toplum değersiz yaşayamaz.*", bina temeli için E.4.46. "*Binayı ayakta tutan binanın temelidir. Temel olmazsa bina da olmaz. Değerler de milletleri ayakta tutar.*", altın metaforu için K.2.84. "*Bir geline yakışan en güzel takı altındır. Altının takılmadığı düğün ve gelin yoktur. Altınsız gelin; değersiz toplum olmaz.*", yemek metaforu için E.3.9. "*Nasıl insanlar ve diğer canlılar yemek olmadan yaşayamazsa; toplumu var olabilmesi için değer de gerekir.*", ışık metaforu için K.1.123. "*Işık sayesinde gözümüzün önünü daha iyi görürüz. Ama ılık olmadan hiçbir şey göremeyiz. Değerler de doğruyu, güzeli ve iyiyi görmemizi sağlayan ışıktır.*", kalp metaforu için K.3.14. "*Bir insanın kalbi olmazsa yaşayamaz, hayati fonksiyonları devam edemez. Bu yüzden de kalbe benzer değer. Değerlerini kaybeden bir toplumun hayati fonksiyonları bitmiştir.*", boya kalemi metaforu için K.4.37. "*Nasıl ki renksiz bir resim çocuklar için bir şey ifade etmezse, değer yargısı olmayan bir toplum da bir şey ifade etmez. Toplum değerle renk alır.*", tohum metaforu için K.1.98. "*Tohum nasıl ki bir meyve için bir sebepse, değerler de yaşanabilir bir toplum için önemli bir sebeptir.*", gol atmak metaforu için E.1.110. "*Nasıl ki Futbolda gol olmazsa bir anlam olmaz. Toplumda da değer ve onların kazandırılması olmazsa bir anlam ifade etmez o toplum.*", sanat metaforu için K.2.71. "*Sanatsız bir toplum olamayacağı gibi değerleri olmayan bir toplum da toplum olamaz.*", nefes almak metaforu için K.2.68. "*İnsan yaşamının devam etmesi için nefes almak ne ise, değerlerimiz de bir toplumun varlığının devamı için odur.*", çiçek metaforu için K.2.57. "*Çiçek her zaman bakım ister, su ister, güneş ister. Değerler de hayata uygulanmak ister yoksa çiçek gibi ölürlür.*", kale metaforu için K.2.55. "*Kaleler tarihte bir ülkenin savaşlardaki vazgeçilmez mekânlarıydı. O yerler ülke bağımsızlığı için önem arz ederdi. Değerler de ülke ve toplumlar için bu derece önemlidir.*", domino taşı metaforu için K.3.25. "*Değerler birçok toplumsal kuralları barındıran geniş bir kavramdır. Eğer bunlardan biri yıkılırsa diğerleri de yıkılmaya mahkum kalır.*", güneş metaforu için K.4.31. "*Güneşin varlığı tüm dünyanın yaşam kaynağıdır. Değerlerin de varlığı insanlığın yaşam kaynağıdır.*", anahtar metaforu için K.4.32. "*Anahtar olmadan açmak istediğimiz kapıda kalırız. Aynı şekilde değerler olmadan da hiç kimse istediği güzel şeylere erişemez.*", atom metaforu için E.4.34. "*Maddenin yapı taşı atomdur. Topluları ve toplumu oluşturan unsurların yapı taşı da değerlerdir.*", manav metaforu için K.4.35. "*İnsanlar sağlıklı beslenme için manavda satılanlara ihtiyaçları vardır. Değer de insanların birbiriyle sağlıklı iletişim kurmaları için bir manavdır.*", makine metaforu için K.2.63. "*Makinalar insan yaşamında kullanılır ve bizim vazgeçilmezimiz olur. Buzdolabı, çamaşır makinesi gibi. Değerler de sürekli kullanılır ve unutulmaz bir şey olur.*", hücre metaforu için K.2.70. "*Hücrelerimiz bizim için ne kadar gerekli ise insan ve ülke için de değerler o derece önemlidir.*", iddaa kuponu metaforu için E.3.16. "*İddaa kuponunda tüm maçlar tutmaz ise kupon gelmez. Bir toplumda ise birlik ve beraberlik gibi değerler de olmazsa o toplumun sağlam temellere dayanmaz. Yok olmaya başlar.*", hamur metaforu için K.3.3. "*Ekmeğin olabilmesi için hamur nasıl ki bir ön koşuldur; toplum olmanın ön koşulu da değerlere sahip olmaktır.*", çimento metaforu için K.2.87. "*Çimentodan çalınırsa inşaat ayakta duramayacağı gibi*

değerlerin de eksik olduğu bir insan ayakta duramaz.", derin dondurucu metaforu için K.3.6. "Derin dondurucunun fişini takmayı unutursak ya da kapağını açık bırakırsak buzlar erir ve içindekiler bozulur; değerlerimizi de hayatımızda unutursak insanlığımız bozulur.", dürüstlük metaforu için K.3.10. "Dürüstlük olmazsa hayat olmaz. Dürüstlük hayatın olmazsa olmazlarından. Değer de aynı şekildedir.", oksijen metaforu için K.3.21. "Yaşamımızı sürdürebilmemiz için oksijene olan ihtiyacımız, toplumun yaşayabilmesi için değerlerle aynıdır." ve oyuncak metaforu için K.4.38. "Çocuklar için oyuncak ne kadar vazgeçilmez ise toplum için de değerler odur. Çünkü değerlerini kaybetmiş bir insan veya toplum bir yanı eksik yaşar." şeklindeki açıklamalar örnek gerekçelerdir. "Birleştirici ve şekillendirici olarak değer" kavramsal kategorisindeki metaforlar Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4: Birleştirici ve Şekillendirici Olarak Değer Kavramsal Kategorisindeki Metaforların Cinsiyete ve Sınıf Düzeyine Göre Dağılımı

Metaforun Adı	Cinsiyet		Sınıf Düzeyi				Toplam (f)
	Erkek (f)	Kadın (f)	1.Sınıf (f)	2.Sınıf (f)	3.Sınıf (f)	4.Sınıf (f)	
Köprü	3	5	5	-	-	3	8
Aile	2	4	5	-	-	1	6
Ağaç	-	5	3	1	-	1	5
Organ	-	4	1	2	-	1	4
Baba	-	4	1	3	-	-	4
Anne	-	3	1	1	-	1	3
Terazi	-	2	1	-	1	-	2
Tarla	1	1	-	1	1	-	2
Ev	-	2	1	1	-	-	2
Yumurta	-	1	-	-	-	1	1
Kırmızı	1	-	-	-	-	1	1
Kalemlik	-	1	-	1	-	-	1
Okul	-	1	-	-	-	1	1
Süpürge	-	1	1	-	-	-	1
Tırnak	-	1	1	-	-	-	1
Sosyal Medya	-	1	1	-	-	-	1
Aşk	-	1	1	-	-	-	1
Cam	-	1	1	-	-	-	1

İnsan	-	1	1	-	-	-	1
Bayram Sabahı	-	1	1	-	-	-	1
Yumuşatıcı	-	1	-	-	1	-	1
TOPLAM	7	41	25	10	3	10	48

Tablo 4'te görüldüğü gibi, birleştirici ve şekillendirici olarak değer kategorisini 21 metafor oluşturmaktadır. Bunlar; köprü, aile, ağaç, organ, baba, anne, terazi, tarla, ev, yumurta, kırmızı, kalemlik, okul, süpürge, tırnak, sosyal medya, aşk, cam, insan, bayram sabahı ve yumuşatıcıdır. Bu metaforların gerekçeleri incelendiğinde; köprü metaforu için E.4.30. "Köprüler nasıl iki yeri birbirine bağlıyorsa değerler de toplumu öyle bağlar birbirine.", aile metaforu için K.1.131. "Aile nasıl ki bütün fertleri bir arada tutmanın adıdır. Değer de toplumu birleştirici özelliği olduğundan aile gibidir.", ağaç metaforu için K.1.104. "Ağacı bol olan bahçede her renk olur. Değeri çok toplumda da birlik ve güzellikler fazla fazla olur.", organ metaforu için K.2.28. "Nasıl insan vücudundaki organlar insanı tamamlayıcı nitelikte ise toplumdaki değerler de toplumu bir arada tutan ve toplumun tamamlanmasını sağlar.", baba metaforu için K.2.60. "Baban giderse aile de ne huzur ne bir bütünlük olur. Değerleri kaybolmuş bir toplum da bozulmaya ve dağılmaya mahkûm olur.", anne metaforu için K.4.43. "Anne, toplayıcıdır, anne sorun çözücüdür. Değerler de tıpkı böyledir.", terazi metaforu için K.3.5. "Terazi nasıl iki kefenin birbirine eşitlenmesini sağlar, değerler de toplumdaki insanları dengeler.", tarla metaforu için E.3.12. "Tarlada bir tohum hayat bulur ve yeni şeklini alır, değerlerle de kişiler bir şekle girer, daha bütüncül bir yapı oluşur.", ev metaforu için K.2.86. "Hepimiz için olmazsa olma bir ihtiyaçtır Değerler de ev gibi ortak bir paydada toplar insanları.", yumurta metaforu için K.4.47. "Yumurta hamurdaki bütün malzemeleri birbirine bağlar ve dağılmasını önler, değerler de toplumu bir bütün olarak tutmayı sağlar.", kırmızı metaforu için E.4.27. "Kırmızı aşkın rengidir. Değerler de beraber yaşamak için ilk ve en güçlü anahtardır.", kalemlik metaforu için K.2.64. "Kalemlüğün amacı kalemleri bir arada tutmaktır. Değerlerin amacı da insanları bir arada tutmaktır.", okul metaforu için K.4.44. "Okul kişiyi bir şekle şemale sokar, değerler de kendini tanımayan, uslanmaz kişi ve toplumları bir şekle sokar.", süpürge metaforu için K.1.96. "Süpürge nasıl her şeyi bir araya toplarsa değerler de insanları bir araya toplar.", tırnak metaforu için K.1.97. "Tırnak etten, değer de toplumdan ayrılmaz, değeri olmayan toplum ayrıktır.", sosyal medya metaforu için K.1.100. "Sosyal medyada birbirini tanımayan binlerce insan bir araya gelebiliyor. Değerler de binlerce insanı bir araya getirir.", aşk metaforu için K.1.102. "Aşk nasıl iki insanı birbirine bağlar; değerler de insanları birbirine bağlar aşk gibi.", cam metaforu için K.1.117. "Cam sade bir nesnedir. İnsana sade olmayı hatırlatır. İçi neyse dışının da o olması gerektiğini ifade eder. Değerler de böyledir. Değerler sayesinde kişiler güzel ahlaklı olur ve birbirleri arasında güzel bir uyum olur.", insan metaforu için K.1.130. "İnsan, toplum içerisinde her türlü sorunu çözebilir. İnsanlar arasında barışı sağlar. Değerler de böyledir. Kişilerin bir araya gelmesini sağlar.", bayram sabahı metaforu için K.1.132. "Bayram sabahı tüm ailenin bir arada olduğu, uzaktaki akrabaların dahi bir araya geldiği gündür. Değerler de, toplumu bir araya getiren unsurdur.", yumuşatıcı metaforu için K.3.11. "Yumuşatıcı nasıl ki elbiseleri hoş bir hale getirir; değerler de insanı ve toplumu pamuk gibi yapar." şeklindeki açıklamalar örnek gerekçelerdir. "Değişken olarak değer" kavramsal kategorisindeki metaforlar Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5: Değişken Olarak Değer Kavramsal Kategorisindeki Metaforların Cinsiyete ve Sınıf Düzeyine Göre Dağılımı

Metaforun Adı	Cinsiyet		Sınıf Düzeyi				Toplam (f)
	Erkek (f)	Kadın (f)	1.Sınıf (f)	2.Sınıf (f)	3.Sınıf (f)	4.Sınıf (f)	
Saat	1	3	2	2	-	-	4
Toplum	-	3	1	1	1	-	3
Gökkuşığı	-	2	-	-	-	2	2
Güzellik	-	2	-	1	1	-	2
Toprak	1	1	-	-	1	1	2
Futbol	1	1	1	-	1	-	2
Endemik Bitki	-	1	-	-	1	-	1
Makarna	-	1	-	-	-	1	1
Okyanus	-	1	-	-	-	1	1
Bukalemun	-	1	-	-	1	-	1
Matruşka Bebek	-	1	-	-	1	-	1
İklim	1	-	-	1	-	-	1
Fotoğraf Albümü	-	1	-	1	-	-	1
Ayakkabı Bağcığı	-	1	1	-	-	-	1
Durum	1	-	-	-	1	-	1
Din	-	1	-	-	1	-	1
İlk Yardım Çantası	-	1	-	-	-	1	1
TOPLAM	5	21	5	6	9	6	26

Tablo 5'te görüldüğü gibi, değişken olarak değer kategorisini 17 metafor oluşturmaktadır. Bunlar; saat, toplum, gökkuşığı, güzellik, toprak, futbol, endemik bitki, makarna, okyanus, bukalemun, matruşka bebek, iklim, fotoğraf albümü, ayakkabı bağcığı, durum, din ve ilk yardım çantasıdır. Bu metaforların gerekçeleri incelendiğinde; *saat* metaforu için K.2.73. "*Saat her an farklı bir konuma geliyorsa, değerler de insanlardan insana değişiklik göstereceği için farklılık gösterir.*", *toplum* metaforu için K.3.17. "*Bir toplumda farklı kişilikte, ırkta insanlar olabilir. Bu insanların özellikleri de kendi içinde farklı olabilir. Değer de kişiden*

kişiyi toplumda topluma değiştirir.”, gökkuşağı metaforu için K.4.48. “Gökkuşağının içinde farklı farklı renkler vardır. Her toplumun ve bireyin de içerisinde farklı değerleri vardır.”, güzellik metaforu için K.3.19. “Değer de güzellik gibi kişiden kişiye göre değişir.”, toprak metaforu için K.3.20. “Toprağa hep aynıdır. Fakat bizim toprağa attığımız farklı tohumlarla değişik sebze ve meyveler elde ederiz. Toplumun da belli bir değerleri vardır. Fakat farklı düşüncelerle bu değerler değişir.”, futbol metaforu için K.1.115. “Futbolda herkes kendinden bir şey bulur. Değerlerde de her insan kendinden bir parça bulur.”, endemik bitki metaforu için K.3.24. “Endemik bitkiler yöreden yöreye farklılık gösterir. Değerler de yöreden yöreye farklıdır.”, makarna metaforu için K.4.49. “Makarna, malzeme kattıkça güzelleşir. Ne kadar karışık olsa da her malzemenin tadı ayrı gelir. Değerlerin içinde her değer yeri başkadır. Bir bütün olarak değeri anlamlı yaparlar.”, okyanus metaforu için K.4.50. “Okyanus içinde canlı cansız çok çeşitli türler vardır. Değerler de yüzeysel görünse de dibinde pek çok çeşit barındırır.”, bukalemun metaforu için K.3.13. “Bukalemun farklı renklere bürünebilir. Değerler de zaman ve mekâna göre hatta topluma göre farklılık gösterebilir.”, matruşka bebek metaforu için K.3.1. “Değer kavramı da matruşka bebeklerde olduğu gibi sürekli değişen ve birbirinin içinden bir şey çıkan bir özelliğe sahiptir.”, iklim metaforu için E.2.80. “Değer de iklim gibi her bölgede farklılık gösterebilir.”, fotoğraf albümü metaforu için K.2.90. “Fotoğraf albümündeki resimler zaman geçtikçe değişir, tıpkı değerler gibi.”, ayakkabı bağcı metaforu için K.1.112. “Ayakkabının bağcı üzerindeki kıyafete göre değiştirilebilir. Hemen her çeşidi vardır. Değerler de birçok noktada çeşitlilik gösterebilir. İnsanlara, topluma, ülkeye göre farklılaşabilir.”, durum metaforu için E.3.7. “Durumlar olaylara ve etkileşime göre değişkenlik gösterdiği gibi değerler de birçok kişi ve ülkeye göre değişir.”, din metaforu için K.3.8. “Hangi dine mensupsanız o dine göre hareket edersiniz. Hangi değeri benimserseniz ona göre davranırsınız.”, ilk yardım çantası metaforu için K.4.41. “İlk yardım çantasındaki malzemeler karşılaşılan kazaya göre seçilir. Mesela kanaması olan biri için pamuk veya kanı temizleyici bir bez kullanılır. Toplumda da farklı durumlarda değerler değişir ve her zaman farklı bir değere göre hareket ederiz.” şeklindeki açıklamalar örnek gerekçelerdir. “Mutluluk kaynağı olarak değer” kavramsal kategorisindeki metaforlar Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6: Mutluluk kaynağı Olarak Değer Kavramsal Kategorisindeki Metaforların Cinsiyete ve Sınıf Düzeyine Göre Dağılımı

Metaforun Adı	Cinsiyet		Sınıf Düzeyi				Toplam (f)
	Erkek (f)	Kadın (f)	1.Sınıf (f)	2.Sınıf (f)	3.Sınıf (f)	4.Sınıf (f)	
Çikolata	-	2	-	-	1	1	2
Para	1	1	-	2	-	-	2
Makyaj Yapmak	-	1	-	1	-	-	1
Meyve Bahçesi	-	1	-	-	-	1	1
Çanta	-	1	-	1	-	-	1
Kilim	-	1	-	1	-	-	1
Portakal	-	1	-	1	-	-	1
Platform	-	1	1	-	-	-	1

Ayakkabı							
Çay	-	1	1	-	-	-	1
Tuz	-	1	1	-	-	-	1
TOPLAM	1	11	3	6	1	2	12

Tablo 6'da görüldüğü gibi, mutluluk kaynağı olarak değer kategorisini 10 metafor oluşturmaktadır. Bunlar; çikolata, para, makyaj yapmak, meyve bahçesi, çanta, kilim, portakal, platform ayakkabı, çay ve tuzdur. Bu metaforların gerekçeleri incelendiğinde; *çikolata* metaforu için K3.4. "*Çikolata insana tat verir, huzur verir. Huzur ve tat vermeyen hiçbir şeye de değer denmez.*", *para* metaforu için E.2.88. "*Para da değer de yokluklarında insana ve ülkeye dert verir, varlıkları ise huzur ve mutluluk verir.*", *makyaj yapmak* metaforu için K.2.53. "*Vücudumuza makyaj yapmamış olsak da aslında yaşarız. Ama yaparsak daha iyi ve daha güzel görünürüz, mutlu oluruz. Değerler de insanı ve toplumu daha güzel ve daha yaşanabilir hale getirir.*", *meyve bahçesi* metaforu için K.2.26. "*Meyve bahçeleri insanı mutlu eder. Oradaki çeşitli meyveler ve farklı güzellikler insanı etkiler. Değerler de kendi içinde barındırdıkları güzelliklerle insanın içini açar mutlu olmasını sağlar.*", *çanta* metaforu için K.2.58. "*Güzel bir çanta bireyi hoş gösterir. Bütün elbisesine uyar ve birey huzurlu olur. Değerlerine sahip bir birey de aynı şekilde uyumlu ve hoş bir insan olur.*", *kilim* metaforu için K.2.59. "*Kilimler eskidikçe bile değer kaybetmezler. Çoğu insan için hala istenilen bir nesnedirler. Değerler de uzun yıllar geçmesine rağmen varlıklarını hala korurlar. Çünkü insanları çoğu noktada tatmin ediyorlar.*", *portakal* metaforu için K.2.75. "*Portakal lezzetli ve hoş kokuludur. İnsana güzel ve iyi tat verir. Değerler de hayatımıza anlam ve tat katar.*", *platform ayakkabı* metaforu için K.1.107. "*Bu ayakkabının üzerinde durmak zordur ama kişi bununla mutlu olur severek giyer. Değere de sahip çıkmak zordur ama değerlerine sahip çıkan insan da mutlu olur ve kendini takdir eder.*", *çay* metaforu için K.1.116. "*Çayı zamanında içersen güzel olur fakat içmezsen soğur ve içilmez. Değerler de toplum hayatında kullanılması gereken ve sahip çıkılması gereken zamanda sahip çıkılmazsa tadı tuzu kalmaz.*", *tuz* metaforu için K.1.127. "*Tuz bir yemeği güzelleştiren olmazsa olmazlardandır. Değer de topluma güzellik katar. Değer olmazsa tadı tuzu olmayan bir yemek gibi olur toplum.*" şeklindeki açıklamalar örnek gerekçelerdir. "Yol gösterici olarak değer" kavramsal kategorisindeki metaforlar Tablo 7'de verilmiştir.

494

Tablo 7: Yol Gösterici Olarak Değer Kavramsal Kategorisindeki Metaforların Cinsiyete ve Sınıf Düzeyine Göre Dağılımı

Metaforun Adı	Cinsiyet		Sınıf Düzeyi				Toplam (f)
	Erkek (f)	Kadın(f)	1.Sınıf (f)	2.Sınıf (f)	3.Sınıf (f)	4.Sınıf (f)	
Öğretmen	2	2	3	1	-	-	4
Karpuz Kabuğu	-	1	-	1	-	-	1
Uyku	-	1	-	-	-	1	1
Ayna	1	-	-	-	1	-	1
TOPLAM	3	4	3	2	1	1	7

Tablo 7’de görüldüğü gibi, yol gösterici olarak değer kategorisini 4 metafor oluşturmaktadır. Bunlar; öğretmen, karpuz kabuğu, uyku ve aynadır. Bu metaforların gerekçeleri incelendiğinde; *öğretmen* metaforu için E.1.122. “*Öğretmenler, bireye doğruyu, güzeli ve iyiyi anlatan kutsal varlıklardır. Toplum tarafından da onu değerli kılan onun bu misyonudur. Değerler de aynı şekilde insanlığa doğruyu ve güzeli öğütleyen yargılarımızdır.*”, *karpuz kabuğu* metaforu için K.2.56. “*Karpuz kabuğu çok şey ifade eder. Örneğin, yazın geldiğini bize hatırlatır. Kişi de ona göre hareket eder. Değerler de birçok zaman ve mekanda kişinin nasıl davranacağını ve ne yapması gerektiğini hatırlatır.*”, *uyku* metaforu için K.4.39. “*Yorgun anlarda en çok ihtiyaç duyduğumuz şey uykudur. Hayatımızdaki kötü anlardan bizleri kurtaracak olan da değerlerimizdir.*”, *ayna* metaforu için E.3.22. “*Ayna nasıl ki insanın nasıl olduğunu gösteriyor, değerler de bir toplumun aynı şekilde nasıl olması gerektiğini gösterir.*” şeklindeki açıklamalar örnek gerekçelerdir.

4. SONUÇ VE TARTIŞMA

Sınıf öğretmeni adaylarının değer kavramına yönelik geliştirdikleri metaforların belirlenmesine yönelik yapılan bu çalışmada ortaya çıkan sonuçlar, üç önemli noktaya vurgu yapmaktadır.

Birinci önemli nokta, sınıf öğretmeni adayları değer kavramını çok geniş bir metaforik algıyla açıklamıştır. 138 sınıf öğretmeni adayı 5 farklı kavramsal kategoride toplam 79 metafor geliştirilmiştir. Bu kategoriler metafor sayılarına göre şu şekildedir: Zorunluluk olarak değer (27), birleştirici ve şekillendirici olarak değer (21), değişken olarak değer (17), mutluluk kaynağı olarak değer (10) ve yol gösterici olarak değer (4). Sınıf öğretmenlerinin değer kavramına yönelik metafor algılarının, değerlerin birey ve toplumlar için zorunlu, birleştirici ve yol gösterici olarak nitelendirilmesi önemli görülmektedir. Ayrıca, değer kavramını bir bütün olarak ele alınabilmesi için geliştirilen çok sayıda metafor bu amaca olumlu anlamda hizmet edecektir. Bu bağlamda farklı kavram ve olgulara yönelik metafor geliştirilerek yapılan çalışmalarda benzer şekilde çok sayıda metaforun geliştirildiği görülmektedir (Cerit, 2008; Hacıfazlıoğlu, Karadeniz ve Dalgıç, 2011; Örucü, 2012; Saban, 2009).

İkinci önemli nokta, oluşturulan 5 farklı kavramsal kategoriler içerisinde en çok metafora sahip olan kategoriler zorunluluk olarak değer ve birleştirici ve şekillendirici olarak değerdir. Sınıf öğretmenleri değer kavramına yönelik geliştirdikleri metaforların gerekçelerinde değeri, toplumlar ve bireyler için vazgeçilmez ve toplumları ve bireyleri birleştirici bir unsur olarak betimledikleri görülmüştür. Balcı ve Yanpar Yelken (2010) tarafından yapılan çalışmada, ilköğretim öğretmenlerinin değer kavramına yönelik kavramlaştırmalarından biri “Birey ve Toplum İlişkilerini Düzenleyici Unsur Olarak Değer” iken; Bektaş ve Karadağ (2013) tarafından yapılan çalışmada yardımlaşma değerine yönelik geliştirilen kavramsal kategorilerden biri de “Vücudun bölümü olarak yardımlaşma” olduğu belirtilmiştir. Bu sonuçlar bu çalışmada en çok metaforun üretildiği iki kavramsal kategori olan “zorunluluğun ifadesi olarak değer” ve “birleştirici ve şekillendirici olarak değer” ile benzerlik göstermektedir.

Üçüncü önemli nokta ise, 138 sınıf öğretmeni adayı içerisinde erkek öğretmen adaylarının ilk sıralarda tercih ettikleri metaforlar, köprü (3), gol atmak (2), bina temeli (2), öğretmen (2) ve aile (2) iken; kadın öğretmen adaylarının tercih ettikleri metaforlar, ağaç (5), köprü (5), baba (4), aile (4), organ (4) şeklinde sıralanmaktadır. Cinsiyete göre en çok tekrarlanan metaforlar incelendiğinde, bireylerin geliştirdikleri metaforlar bireyin hayat tecrübesi, ilgi ve istekleri ile benzerlik gösterdiği sonucuna ulaşılabilir. Ocak ve Gündüz’e (2006) göre, metaforlar, soyut ve karmaşık olan olguları tecrübe edilmiş olgularla karşılaştırarak anlayış geliştirilmesini sağlar. Levine’ye (2005) göre ise, metaforlar kişinin tecrübelerini, o anlık fikirlerini ve hayallerini yansıtabilmektedir. Ayrıca, öğretmen adaylarının ilk sıralarda tercih

ettikleri metaforlar; 1. sınıf düzeyinde aile (5), köprü (5); 2. sınıf düzeyinde baba, (3), para (2), saat (2), organ (2), sanat (2), su (2), bina temeli (2); 3. sınıf düzeyinde yemek (2), kalp (2) ve 4. sınıf düzeyinde köprü (3), gökkuşağı (2) şeklindedir.

Sonuç olarak, değer kavramına yönelik sınıf öğretmeni adaylarının algılarını metaforlar aracılığıyla belirlemek amacıyla yapılan bu çalışmada, geliştirilen metaforların daha çok olumlu anlam taşıdıkları görülmüştür.

4. ÖNERİLER

Bu araştırmanın sonuçlarından hareketle şu öneriler geliştirilmiştir:

1. Eğitim Fakültelerindeki diğer bölüm ve anabilim dallarında öğrenim gören öğretmen adaylarına da değer kavramına yönelik metafor çalışması yapılabilir.
2. Değerler eğitiminde geliştirilen metaforlardan yararlanılabilir.
3. Geliştirilen metaforlardan yararlanılarak değer öğretim programları ve etkinlikleri tasarlanabilir.
4. Temel değerlere (sevgi, saygı, adalet vb.) yönelik metafor çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Altunay, E. ve Yalçınkaya, M. (2011). Öğretmen Adaylarının Bilgi Toplumunda Değerlere İlişkin Görüşlerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 17(1), 5-28.
- Arslan, M. M. ve Bayrakçı, M. (2006). Metaforik Düşünme Ve Öğrenme Yaklaşımının Eğitim-Öğretim Açısından İncelenmesi. *Millî Eğitim*, 35(171), 100-108.
- Aydın, F. (2010). Ortaöğretim Öğrencilerinin Coğrafya Kavramına İlişkin Sahip Oldukları Metaforlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimler Dergisi (KUYEB)*, 10(3), 1313-1322.
- Balcı, F. A. ve Yanpar Yelken, T. (2010). İlköğretim Öğretmenlerinin "Değer" Kavramına Yükladıkları Anlamlar. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 39(39), 81-90.
- Bektaş, M., Okur, A. ve Karadağ, B. (2014). İlkokul ve Ortaokul Son Sınıf Öğrencilerinde Metaforik Algı Olarak Kitap. *Türk Kütüphaneciliği*, 28(2), 154-168.
- Bektaş, M. ve Karadağ, B. (2013). İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Yardımlaşma Değerine Yönelik Geliştirdikleri Metaforların İncelenmesi. *Turkish Studies-International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(8), 271-286.
- Canpolat, E., Kaya, M. ve Küçüktağ, İ. (2010). Öğretmen Adaylarının Değer Algısı. 9. Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, 20-22 Mayıs 2010, Elazığ, s. 1123-1126.
- Cerit, Y. (2008). Öğretmen Kavramı İle İlgili Metaforlara İlişkin Öğrenci, Öğretmen ve Yöneticilerin Görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(4), 693-712.
- Coşkun, Y. ve Yıldırım, A. (2009). Üniversite Öğrencilerinin Değer Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 311-328.
- Fidan, N. K. (2009). Öğretmen Adaylarının Değer Öğretimine İlişkin Görüşleri. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 2(2), 1-18.
- Forceville, C. (2002). The Identification of Target and Source in Pictorial Metaphors. *Journal of Pragmatics*, 34, 1-14.

- Hacıfazlıoğlu, Ö., Karadeniz, Ş. ve Dalgıç, G. (2011). Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliğine İlişkin Algıları: Metafor Analizi Örneği. *Journal of Educational Sciences Research*, 1(1), 97-121.
- Levine, P. M. (2005). Metaphors and Images of Classrooms. *Kappa Delta Pi Record*, 41(4), 172-175.
- MEB. (2005) . *İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi 4.-5. Sınıf Öğretim Programı ve Kılavuzu*. Ankara: MEB Yayınları.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *An Expanded Source Book Qualitative Data Analysis*. (Second Edition). Thousand Oaks, California: Sage Publications.
- Oğuz, E. (2012). Öğretmen Adaylarının Değerler Ve Değerler Eğitime İlişkin Görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri (KUYEB)-Değerler Eğitimi Sempozyumu Ek Özel Sayısı*, 12(2), 1309-1325.
- Ocak, G. ve Gündüz, M. (2006). Eğitim Fakültesini Yeni Kazanan Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleği Dersini Almadan Önce ve Aldıktan Sonra Öğretmenlik Mesleği Hakkındaki Metaforlarının Karşılaştırılması. *AKÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 293-310.
- Orhan, A. (2013). *Hayat Bilgisi Dersi Programının Karakter Eğitimi Açısından Öğretmen Ve Öğrenci Perspektiflerine Göre Değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Örücü, D. (2012). İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin Sınıfa ve Sınıf Yönetimine İlişkin Metaforik Bakışları: Karşılaştırmalı Bir Durum Çalışması. *İlköğretim Online*, 11(2), 342-352.
- Özdemir, S. M. (2012). Eğitim Programı Kavramına İlişkin Öğretmen Adaylarının Metaforik Algıları. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 5(3), 369-393.
- Özen, Y., Güler, K. ve Özen, B. H. (2012). Primary Class Life Science 1-2-3, 4-5 Class Value in Social Studies Content and Values Education Study. *Journal of Research in Education and Teaching*, 1(4), 277-286.
- Öztürk, E. (2009). Hayat Bilgisi Dersinde Değer Eğitimi ve Örnek Uygulamalar. Selahiddin Öğülmüş, (Ed.), *İlköğretim Hayat Bilgisi Öğretimi ve Öğretmen El Kitabı* (1. baskı) içinde (s. 479-535). Ankara: PegemA Akademi.
- Saban, A. (2009). Öğretmen Adaylarının Öğrenci Kavramına İlişkin Sahip Oldukları Zihinsel İmgeler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 281-326.
- Saban, A. (2008). Okula İlişkin Metaforlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 55(55), 459-496.
- Şahin, D. (2010). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Toplumsal Değer Tercihleri: Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Örneği. *9. Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu*, 20-22 Mayıs 2010, Elazığ, 545-548.
- Töremen, F. ve Döş, İ. (2009). İlköğretim Öğretmenlerinin Müfettişlik Kavramına İlişkin Metaforik Algıları. *International Journal of Educational Reform*, 13(3), 295-306.
- Turan, S. ve Aktan, D. (2008). Okul Hayatında Var Olan ve Olması Düşünülen Sosyal Değerler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(2), 227-259.
- Veugelers, W. ve Vedder P. (2003). Values in teaching. *Teachers and Teaching: Theory and Practice*, 9, 377-389.

- Yalar, T. (2010). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Programında Değerler Eğitiminin Mevcut Durumunun Belirlenmesi Ve Öğretmenlere Yönelik Bir Program Modülü Geliştirme*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Mersin Üniversitesi, Mersin.
- Yazar, T. (2012). Öğretmen Adaylarının Değerler Hakkındaki Görüşleri. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 2(1), 61-68.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, K. (2009). Türk Sınıf Öğretmenlerinin Değerler Eğitimine İlişkin Deneyimleri: Fenemolojik Bir Yaklaşım. *Eurasian Journal of Educational Research*, 35, 165-184.
- Yılmaz, F., Göçen, S. ve Yılmaz, F. (2013). Öğretmen Adaylarının Öğretmen Kavramına İlişkin Algıları: Bir Metaforik Çalışma. *Mersin University Journal of the Faculty of Education*, 9(1), 151-164.

SUMMARY

Today, the rapid developments in almost every area of human life, greatly affects the communities. This situation, dramatically changes the interpersonal communication, individual perspectives on life, expectations of the people from the state and expectations of the state from the people. It is obvious that this change will not remain idle and it will affect the society as in many areas as value judgment. Values like love, respect, benevolence, tolerance, peace, responsibility, self-reliance, justice and patriotism are important for both the societies' and the individuals' peace and unity. The survival of the values adopted by society or individuals depends on the sustainability transfer of these values to future generations. One of the institutions that play a major role in undertaking this task are undoubtedly education institutions. Because of the fact that education of values start at primary school and the values to be gained by individuals during this period greatly affect their lives; the responsibilities of classroom teachers and teacher candidates increase a great deal.

The purpose of this study is to investigate prospective primary school teachers' perception of intrinsic value by using metaphors. This qualitative study applied phenomenology as research method. The sample of study is 138 prospective primary school teachers who study in Department of Primary School Teacher Education, College of Education, Bartın University during 2015-2016 education term. Before the implementation/application of the teachers in the study group, metaphor study example for two different concepts were shown in the form of presentation. The implementation was carried out after the necessary briefing about metaphor development and answering the questions of teacher candidates. The implementation/Application was carried out at 4 different sessions. Teacher candidates are asked to think carefully about 25 minutes and to develop metaphors related to "value" concept and write its' reasons in detail. The data is conducted by completing statement of "Value is kind of/like; because....".

Content analysis method and Saban's (2009) data analysis method is applied to analyze the raw data. The data analysis process included coding and extracting data, compiling a sample metaphor image, developing categories, ensuring validity and reliability and quoting metaphors by statistical data. During the coding and debugging phase among these stages; the data collected from the teacher candidates, was examined, 138 data sheet that include a logical explanation of a metaphor and it's reasons; are numbered and inputted to computer in order to easily execute the analysis process. While compiling the example metaphor image; 138 data sheets were listed according to metaphors and their reasons than 79 different metaphors were obtained. Expressions of the metaphor and the reasons, one for each teacher candidates, were singled out and created a separate list with these expressions. Moreover, in order to determine who owns the metaphor expressions, a coding system was created. In this coding system; E for men, K for women, 1 for first-grade, 2 for second-grade, 3 for third-grade and 4 for fourth-grade and sequence number of the sheet is prefixed to the statements/expressions (For example: K.2.11).

In category development stage; primarily, the developed 79 different metaphors were classified considering their reasons and 5 categories have been created. While supplying the validity and reliability; data analysis process is expressed in detail in the research. Furthermore, in order to ensure reliability, after creating the categories, an expert from the primary school teaching department is given a paper that includes the metaphors, their reasons and the conceptual categories, and requested to match up the metaphors with the categories in the paper. After matching up the metaphors and the categories, these data was compared with the experts' match-up list and the reliability was calculated as 92. In the transfer stage of the metaphors with quantitative data, 79 different conceptual metaphors were classified into 5 categories. Distribution of the data according to gender and grade level was tabulated with frequency and total values.

The participants of the study developed 79 different metaphors. These metaphors are value as an obligation (27), value as unifier and molder (21), value as changeable phenomenon (17), value as source of happiness (10) and value as a guide (4).

As a result, the category with the most metaphors in 5 different conceptual categories was unifying and styling value. Classroom teachers; defined the "value" as essential for the society and the individuals and also described the society and the people as a unifying element in their expressions

about the metaphors and their reasons. Also, while the male teachers among 138 teacher candidates preferred these metaphors that are on top places: bridge (3), score a goal (2), base of the building (2), teacher (4), family (2); the female teachers preferred wood (5), bridge (5), father (4), family(4), organ (4). When the most repeated metaphors are examined according to gender; it is seen that the metaphors developed by the individuals are similar to their life experience, interests and ambitions.

The results bring forward these proposals: 1. The metaphor research about “value” concept can be applied to the other teacher candidates at the other departments in the education faculty 2. The developed metaphors can be used in the “value” education 3. Value education programmes and activities can be designed using these developed metaphors 4. Metaphor studies about basic values (love, respect, justice and so on) can be done.